

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 10— K
Fél évre . . . . . 5— K
Negyed évre . . . . . 2:50 K

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik szerdán és szombaton.

BAJA

Kiadóhivatal

Kazal József könyvnyomdája, ahol
előfizetések és hirdetések felvétel-
nek. Telefon 45.

Szerkesztőség

Baja, Eötvös József-utca 2. szám.
Telefon 116.

Felelős szerkesztő
és lapfajdos: **Mesko Zoltán.**

Széljegyzetek.

A szülők közeben mozgalom indult meg, még pedig aziránt, hogy a mi városunkban is, úgy, mint más nagyobb városokban már megtörtént, az iskolákban csak délelőtti legyen a tanítás. Fölkértek bennünket, hogy lapunk hasábjain adjuk közre óhajukat, hogy legyünk segítségükre ezen tervük sikeres keresztülvitele érdekében. Mi készséggel, szíves örömmel tesszük ezt, mert hát mi is egy véleményen vagyunk velük.

Városunk egyik, kiváló tanintézetében már pár év előtt sikertült ezt az újítást meghonosítani, és természetesen, úgy, mint a többi helyeken, nálunk is kitűnően bevált. A tanuló sincs úgy elfoglalva, délután kényelmesen elintézheti a dolgát, marad ideje más módon is fejleszteni szellemét és testét. Napi feladatát elvégezve, olvashat, zenélhet, sportolhat, hiszen egy egész délután áll rendelkezésére.

Ezt tudják a szülők is, akik nagyon szeretnék, óhajtanák azt, hogy városunk többi iskoláiban is ezentul szintén csak délelőtti lenne előadás. Reggel 8 órától déli 1 óráig. Most, pár héttel a beköszöntő új iskolai év előtt, aktuálisá vált ez a kérdés. Most még határozhatnak fölötté az iskolák vezetői.

Méltányos az óhaj, üdvös lenne, ha sikerrel járna az agitáció, főleg a szülőkre nézve lenne az. No meg a tanári kar sem lenne olyan erősen igénybe véve. Elég nehéz, fáradtságos munkájukat tiszteli és hálával, elismeréssel honorálja a közvélemény. Lenne a tanároknak is szabadabb délutánjuk, inkább foglalkozhatnának privát ügyükkel, ráérnének munkálkodni a tantárgyaikban, hiszen sokat ismerünk közülök, akiket a mindennapi ferasztó munka, a nagy elfoglaltság gátol a munkában.

Legyen egyöntetű tanítási idő a város összes iskoláiban. Hisszük és reméljük, hogy így lesz.

Körül vagyunk véve

a kóroknak, beteg-égeknek nagy tömegekben nyüzsgő, fertőző bacillusaival. Kissé délre tőlünk a kolera vészes feje ütötte fel magát és már áldozatokat is szedett. Az óvintézkedéseket a legmesszebbmenő mértékben teljesítette Tittel és Ujvidék, ahol bakteorológiai intézetet is be rendeztek ideiglenesen. Állandó felügyelet, orvosi vizsgálat, utca-tisztántartás, ezek ott nem panasztárgyai, ezek ott természetes, önmagától értetődő ügyek. Közel mihozzánk, Mohácson, ahol a legutóbbi kolera-veszedelem idején annyi sok emberélet pusztult el, szintén dicséretes előrelátással, precíz rendelkezésekkel igyekeznek elejét venni a baj megismétlődésének. Hatalmas méretű hozzájárulásával a város intelligens közönségének járványbizottságot szerveztek. Ez a járványbizottság, mely tényleg és nemcsak a — ahogy minálunk szokott lenni — papíron van meg, a legmesszebbmenő, preventív intézkedésekre jogosult és kitűnően meg is felel feladatának.

Ezt azért mondjuk el, mert mi is szeretnők tudni, hogyha ments Isten véletlenül mihozzánk is ellátogatna a kolera, akkor hogyan leszünk mi. Szeretnők jól érezni, biztonságban tudni magunkat. Hiszen ha járvány jön városunkba, az úgy befészkel magát, hogy nem megy el egy hamar. Mert mi-

nálunk a járványos kórok bacillusai szerfölött kitűnő talajra találnak.

A le nem kötött por, ha csak egy kocsi is kavarja föl, felhőkbe borítja a tájat, ha csak egy napig nincs eső, ránehezedik az ember tüdejére. Pedig minálunk szokott lenni öntözés, de hát csak pár percig van hatása és máskülönben is a mellékutcákban, különösen a külvárosi részekben semmi érte me sincs, nincs foganatja.

Avagy ér ott valamit az öntözés frissítő hatása, ahol akár zuhog az eső, akár szép az idő, dögletes, undorító, orrfacsarító büz terjed a poshadt, szennyvizes pocsolókból. Nézzük csak meg a Katonaváros utcáit, menjünk csak végig bármelyik külvárosi utcán — ha ugyan utcának lehet egy kétoldalt házakkal övezett sárlengert nevezni — s rögtön meglátjuk azt, hogy mi a bosszanló, mi a rettenetes. Megérezzük, hogy mért kell remegnünk nekünk bajaiaknak a minket körülvevő betegségektől, tudjuk azt, hogy ha egyszer közénk lopózik valami, akkor az nagy aratást rendez nálunk.

Okuljunk szomszédaink viselkedésén, készüljünk mi is, gondos előrelátással. A piaci gyümölcsöket, a tejet, az utcák tisztaságát fokozott figyelemmel és éberséggel vizsgáljuk, tartsuk mindig szem előtt a fenyegető

veszedelmet. Ne maradjunk télenek most, amikor mindenfelől halljuk, olvassuk, hogy mit, hol, mért, milyen mértékben csináltak meg, hogy védjék a város lakosságának egészségét, óvják eleve már, még csak a lehetőségétől is a veszélynek. A szépet és a jót utánozzuk mindig, abból csak szép és jó teremhet nálunk is, hasznunkra válhatik csak. Az illetékes körök bizonyára tudni fogják kötelességüket, érvényesítik majd tudásukat a város lakossága érdekében. Csak ne késsünk el, inkább előbb. Lassan, de biztosan.

Mohácson megalakult a kolera-bizottság.

Két év előtt tudvalevő, Mohács volt a „kolera-góc”. Mohácson és a környékén akkor százhuszzonegyen haltak meg kolerában. Most, hogy a kolera veszedelme újból fenyeget, a belügyminiszterium kolera vizsgálatomást létesített Mohácson. Két kiküldött orvos állandóan vizsgálja a hajókon érkező utasokat. Ezzel egyidejűleg megalakult a kolera járvány bizottság is, amely ellenőrizni fogja kormányrendeletek végrehajtását. Erdekés, hogy a bizottság elnök nélkül működik, mert a felelősséggel járó elnöki tisztelet sem Stajevits János földbirtokos, sem Brand Ede polgári iskolai igazgató, sem pedig Auber Vilmos gyógyszerész, akiket az elnökséggel megkínáltak, nem vállalták. Mohács közvetlen szomszédására való tekintettel Pécssett is megtettek már minden intézkedést netáni kolera esetére. A kolera járványórházat berendezték és felszerelték egyelőre 12 beteg részére.

ALAPITTATOTT
1875.

Lövenstein Frigyes

FÉRFI SZABÓ,

RAJA (városi bérház).

Aranyéremmel kitüntetve
a helyi iparkiallításón.

Mérték utáni rendelések
elegáns kivitelben.

Óriási választék kész férfi-,
gyermek-ruha és női
felöltőkben.

A Bajai Sport Egylet athletikai versenye.

A Bajai Sport Egylet 1913. aug. hó 10-én delután tartotta athletikai versenyét a következő eredményekkel.

I.

Ifjúsági 100 yard futás: 1. Porosz L. Szegedi AC 10 4/5 közép ezüst. 2. Gedra J. BSE kis ezüst. 3. Sleichmann Ottó Bonyhádi AC közép bronz. 4. Farkas Tibor Szabadkai MTE kis bronz.

Negy első, 2 középfutásban 14 induló.

II.

100 yard futás nyílt: 1. Zsiday J. Szegedi AC 10 5/10 közép ezüst. 2. Nyiraty D. BSE kis ezüst. 3. Boros G. BSE kis bronz.

2 előfutásban 8 induló.

III.

Súlydobás: 1. Kéry J. Szegedi AC 11'05 közép ezüst. 2. Mezőfalvy D. Bácska 10'31 kis ezüst. 3. Boros G. BSE 9'58 közép bronz. 4. Hauth I. BSE 9'56 kis bronz.

Nyolc induló.

IV.

Magasugrás: 1. Boros G. BSE 167 1/2 közép ezüst. 2. Frankel Mihály SzAC 163 kis ezüst. 3. Fülöp Imre BSE 158 kis bronz.

10 indulóval.

V.

4-szer 100 yard futás: BSE I. 4 kis ezüst (Bálint, Boros, Duráth, Nyiraty) 46 mp. 2. Szegedi AC 4 közép bronz (Frankel, Orosz, Müller, Zsiday) 3. Bonyhádi AC 4 kis bronz (Lochsteiner, Schmann, Schrammel, Sleichmann) 4 BSE II. 5. BSE III.

VI.

Discodobás: 1. Mezőfalvy Bácska 34'07 kis ezüst. 2. Kéry J. SzAC 30 m. közép bronz. 3. Hauth I. 27'84.

VII.

Távugrás: 1. Frankel M. SzAC 564 közép ezüst. 2. Schrammel E. BAC 555 kis ezüst. 3. Müller SzAC 527 közép bronz. 4. Duráth BSE 521 kis bronz.

Indultak 9-en.

VIII.

Gerelyvetés: 1. Mezőfalvy Bácska 58'80 kis ezüst. 2. Kéry SzaC 45'12 közép bronz. 3. Bogdán BSF 41'97 kis bronz.

Indultak 5-en.

IX.

Helyből távolugrás: 1. Schrammel BAC 279 cm. kis ezüst. 2. Zsiday SzAC 571 cm. közép bronz.

Indultak 4-en.

X.

Egynegyed angol mértőföldes futás: 1. Nyiraty BSE 59 2/5 közép ezüst. 2. Zsiday SzAC kis ezüst. 3. Müller SzAC kis bronz.

Indultak még Beck Szabadka és Gedra BSE.

XI.

1. Katanics L. kis bronz.

XII.

4-szer 1—1 körös 333 1/3 méteres stafétafutás: 1. BSE I. 4.17 3/5 (Bálint, Duráth, Gedra, Nyiraty) 4 kis ezüst. 2. Szegedi AC 4 kis ezüst (Müller, Orosz, Frankel, Zsiday) 3. BSE II. 4 kis bronz (Beneák, Balog, Simon, Stern). Bonyhád visszalépett.

XIII.

10 körös 3330 m. futás: Deák L. BSE 11'26 2/5. 2. Beck J. Szabadkai MTE kis ezüst. 3. Balog BSE. 4. Burger V. BSE.

Indultak még Tamási Szabadka, Müller Szeged. — Deák L. biztosan folyton vezetve győz 90 méterrel, 20 m. 2—3-ik és 250 a 3—4-ik közt.

Ezzel a verseny véget ért és a vidékiek részére az érnek kiadattak.

A helybeli versenyzők érmei f. hó 20-án a Lökertben a Céllovész Társulat táncestélyén lesznek ünnepélyesen kiosztva.

Bajai Sport Egylet.

A szabadkai gazdaggyűlés.

A vasárnapi szabadkai gazdaggyűlés programjának egyik legértékesebb pontja a Palicson megtartandó ló- és szarvasmarha kiállítás. Ennek részletes tervezete a következő:

A szarvasmarha díjazáshoz a földmívelési miniszterium 1000 koronával, a többi díjazáshoz Szabadka város, a Bácsbodrogi megyei Gazdasági Egyesület és a magánosok tiszteletdíjakkal járulnak hozzá.

A bejelentett állatok elhelyezéséről a földmívelőiskola istállóiban és általában gondoskodva van.

A díjak a következők lesznek:

A nagyobb tenyésztőknél első díj: díszoklevél, vagy ezüst emléktárgy, második díj: elismerő oklevél, vagy ezüst emléktárgy. Kiseb tenyésztőknek Szabadka város adomány 600 korona.

Hirek.

SPORT-NAPTÁR

Auguszt. 17. Pandursziget körüljárása és országúti kerékpárverseny.

Ugyanakkor indulás d. u. 12 41-kor Bonyhadraa BSE II—BAC futball-mérkőzésre.

Auguszt. 20. Pisztolverseny a Lökertben.

Auguszt. 24. Baján futball-meccs a Kalocsai SE ellen.

Sorsolás. A bajai Ipartestület f. é. augusztus hó 24-én d. e. 9 órákor az Ipartestület hivatalában 6 darab ipartestületi házrészjegyet a szokásos módon fog kisorsolni, amely alkalomra az érdeklődőket tisztelettel meghívja

Az Elnökség.

Kerteseti kiállítás. Az országos kertészeti egyesület (Budapest, IV. Sörház-u. 3. s.) folyó évi október hó 11—19, a m. kir. földm. minisztérium támogatásával, kertészeti kiállítást rendez. Kiállítható: gyümölcs, szőlő, bor, mag, zöldség, virág, kertészeti ipari tárgyak és eszközök. Bejelentési határidő: szeptember hó 1. Program és fővilágosítás a nevezett egyesülettől szerezhető.

Meghíztatás. Németh Imre volt bajai, most aradi tanár az aradi elemi iskolák rajzoktatásának irányításával és szakfelügyeletével bízott meg.

A „Bajai Céllovész Társulat” f. é. augusztus 17-én, vasárnap delután kezdi az István királynapjait nagy díjlovászatot, fegyverrel és pisztollyal.

„Apollo” mozgó mai (szombati) műsora a következő: 1. Leány csi nyek. 2. Bohóc és akrobata. 3. Gavadella. 4. A pénz hatalma. Dráma 3 felv. 5. Leó házias. Kelden szenzáció: A nyomorultak.

Csonakon Klagenfurti Ujvidéki.

A klagenfurti „Nautilus” evezősegyesület hat tagja: Grabner, Mitterecker, Mayerhofer, Burgstaller, Hesz és Rossbacher banktisztviselők Klagenfurtól Ujvidékig regattacsónakon jöttek el. A bravuros sportkirándulást minden különösebb baj és incidens nélkül tették meg. A Dráván jöttek egész a Drávatorokig, onnan a Dunán Ujvidékig. Gombosnál a katonai hidőrség feltartóztatta őket, de kellő igazolás után nyomban utjuknak engedte. Ujvidéken az ujvidéki „Danubius” evezősegylet fogadta és

látta őket vendégül. Az utat 5 nap alatt tették meg, természetesen megszakításokkal, úgy, hogy az ut tulajdonképpen 75 órát vett igénybe.

Betűres fényes nappal. Hölczér Marton zombori kereskedő üzletébe tegnap a déli órákban betörték s a Wertheim-székrenyből 320 koronát loptak. Az üzlet a rendőrség épületével szemben van. A tulajdonos a kulcsot a szekrényben felejtette.

Varjas Antal művészeiéle. Az országos hírű, kiváló előadóművész Varjas Antal, a budapesti közönség kedvence, külföldi körutazása előtt feleségével Tóth Mariskával a legkiválóbb magyar cabaretművésznővel szombaton és vasárnap a Központi Szállóba kerthelyiségében, kedvezőtlen idő esetén a kávé, azonban nagy művésztélyt tart. A kiváló művészpár az ország legnagyobb városában mindenütt óriási sikert aratott. Ének és hegedűszámok, utánavatok, kuplék tarkítják gazdag és szép műsorukat. Különösen nagyhatású számuk a magyar mulatójelenetűk, melyt együtt adnak elő cigányzenekar élén. A kiváló művészek estélyt melegen ajánljuk a nagyérdemű hölgyközönség figyelmébe is. Kezdeté 9 órákor.

A veszedelmes gyógyszer. Czéner Andornét, egy nemrég elhunyt szabadkai osztálymérnök özvegyét kedden este a szobaleánya a szőnyegen elterülve eszméletlen állapotban találta. Az aült urnót a kórházba szállították, hol az orvosi vizsgálat megállapította, hogy veronalmérgezés történt Czénerné szerdán már annyira jobban érezte magát, hogy a rendőrség kihallgathatta. Az urinó elmondta, hogy hónapok óta használta a veronált nagyfokú álmatlansága ellen s kedden este szörakozottságában véletlenül a rendszerli nagyobb adagot vett be. Az öngyilkossági kísérletről elterjedt hírek ellen ereiyesen tiltakozott Czénerné. Kétharom nap mulva már teljesen felgyógyulva elhagyhatja a kórházat.

Belelőtt a beteg tüdejébe. A szabadkai 86. gyalogezredhez néhány hónap előtt vonult be önként aktív szolgálatra Vas Mór 19 éves katonája. Vas szerdán délelőt, midőn magára maradt a Halasi-uti laktanyában levő szobájában, szolgálati fegyverével melbe lötte magát. Az életunt katonát még ki lehetett hallgatni. Tette okául azt mondta, hogy néhány nap óta kínzó fájdalmakat érzett a tüdejében és hogy megszarbaduljon a mindig fokozódó fájdalomtól, belelőtt a beteg tüdejébe.

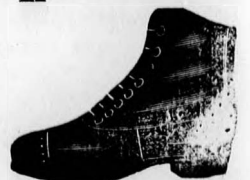
Segéd-szerk.: FISCHEL FERENCZ

OLCSÓ Kobrak-cipők.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy a LEGJOBBNAK elismert **KOBRAK-cipők** talpában feltüntetett fix árából a mai naptól fogva **tíz százalék engedményt adok.**

Tisztelettel

Lázár Sámuel.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy

úriszabó üzletemet május hó elsején **Mátyás király-tér 10-ik szám alá**, (járásbíróság átellenébe) helyeztem át.

Készítek elegáns férfi- és gyermek-ruhákat. Javitást és vasalást elfogadok jutányos árban.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri tisztelettel

Babocsay Károly.

Nagy választék gyapju szövetekben.

Pontos kiszolgálás.

A 20 év óta fennálló

„Magyar Király“ mely modern épület, 8 rézbutoros vendégszálló Szekszárdon, szobával, nagy kávéházzal, étteremmel, utcára nyíló polgári ivóval, nagy kerthelyiséggel, istálló, kocsiszín, jégverem, sertésöl és baromfi-udvarral, szóval teljesen felszerelve

öregség miatt bérbe kiadó

Bővebb felvilágosítással szolgál

Waldmann Dezső tulajdonos Szekszárdon

Teljes ellátást

nyerhet jó családból való két polg. isk. leány-tanuló. Bővebbet Flórián-utca 20. sz. alatt.

Hirdetések

jutányos áron felvételnek a

BAJA

kiadóhivatalában

Kazal József

könyvnyomdájában,

a Központi szállóval szemben.

Telefonszám 45.

Tyukszem, Excelsior

börkeményedés, szemölcs

48 óra alatt eltűnik a „CANNABIN“ használatát után. Üvegeje 1 kor., postadíjjal 1.40 kor. Három üveg bérmentve 3 korona.

HINTŐPOR

48 óra alatt elmulasztja

a kéz-, láb- és hónaljzizadást, 1 doboz 1 kor., postadíjjal 1.40 kor., 3 doboz bérmentve 3 kor.

Hizlalásra legalkalmasabb 40% phosphorsavat tartalmazó

Takarmánymész,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlalási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül baromfi, borjúk, juhok, marhák, ökrök és lovaknál. 4³/₄ kiló ára, mely hónapokig elég 5 kor. 80 fillér utánvétellel bérmentve. — Utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett küldi:

Dr. FLESCHE „Korona“-gyógyszertára Győr 99.

Egy 4 szobás

lakás

kiadó. — Cim

a kiadóhivatalban.

Dr. Walleshausen Gyula

ORVOS

lakását Czirfusz Ferenc (Kaszárnya)-utca 32. szám alá helyezte át.

Kiadó lakás.

5 parkettázott szobából álló EMELETI

Egy jó házból való fiu

lakás TANONCZUL

— megfelelő mellékkelhelyiségekkel — f. évi november 1-re kiadó. Bővebb értesítést ad a

„Polgári Olvasó Egylet“ Elnöksége.

azonnal felvételik

Kazal József könyvnyomdájában, Baján. :::

INGYEN, ráfizetés nélkül becsereél öreg, használt gramofonlemezeket ujakra **WAGNER** „Hangszerkirály“ Budapest, József-körút 15. szám. Árjegyzék ingyen. Cimre ügyeljen.

Világvállalat!

Csak 2 nap!

Könyvet Brothers amerikai cirkusza, a

Először Európában!

Csak 2 nap!

BARNUM és BAILEY CIRKUSZ

legkitünőbb csillagnéből álló társulatával, csak 2 napig Európa leg-zebb, legnagyobb és legkitünőbb cirkusza. — Baja város és környékének becses tudomására adom, hogy egész vállalatommal 18-án külön vonattal érkezem és augusztus hó 18-án este 8 órakor a Vonatkert mellett levő játszótéren

nagy diszelőadást

rendezek. — Előadásokat 3 napon át fogok tartani,

melyek minden eddig bemutatott mutatványokat felül fognak mulni. — Kedden f. hó 19-én 2 nagy előadás délután és este.

Vállalatom nem tévesztendő össze hasonló utazó cirkuszokkal. Mutatványaim eddig meg egyetlen cirkuszban sem kerültek bemutatásra. Jegyek előre válthatók az érkezés napján reggel 10 órától az I. számú kocsinál. — Bővebbet a falragaszok.

Egy
tanuló (leány)
 felvételeik
Kazal József
 -- könyvnyomdájában --

Minden izlésnek megfelelő
CSINOS **DIVATOS**
fényképeket
 ugyszintén
fényképnagyításokat
 KÉSZIT
Nesselroth Bernát fényképész
 Baja, Szent István-tér II-ik szám.
 (Fischer-ház.)

Papir- és írószer-kereskedés
 ■ KÖNYVNYOMDA ■

KAZAL JÓZSEF - BAJA

Telefon 45 **Vörösmarty Mihály-utca 6** Telefon 45

Könyvnyomdai munkák készítése a legizlésesebb kivitelben. Ügyvédi és községi nyomtatványraktár

Hazai Általános Biztosító Részvény-Társaság.

A társaság elvállal biztosításokat

tűz- és jégkárok ellen (a villámcsapás által okozott tűzkárokat is magtéríti). A biztosítás egyéb ágazataiban is a közönség rendelkezésére áll. Díjtételei olcsók és előnyösek, kárait gyorsan és méltányosan rendezzi, ügyfeleinek érdekeit minden tekintetben megóvjja.

Köványkiállító főügynökség: B A J A.

(Városi bérház.)

Fränkl Ignác
 BAJA, Budapesti-ut 15.

Ajánlja dus raktárat elsőrendű

varró-, kötőgép-, kerékpárok- és grammofo-
 nokból, valamint mindezek alkatrészeiből.

J a v i t á s o k

szakszerű műhelyemben a legjutányosabban eszközöltegetek.

➔ Kedvező fizetési feltételek! ➔